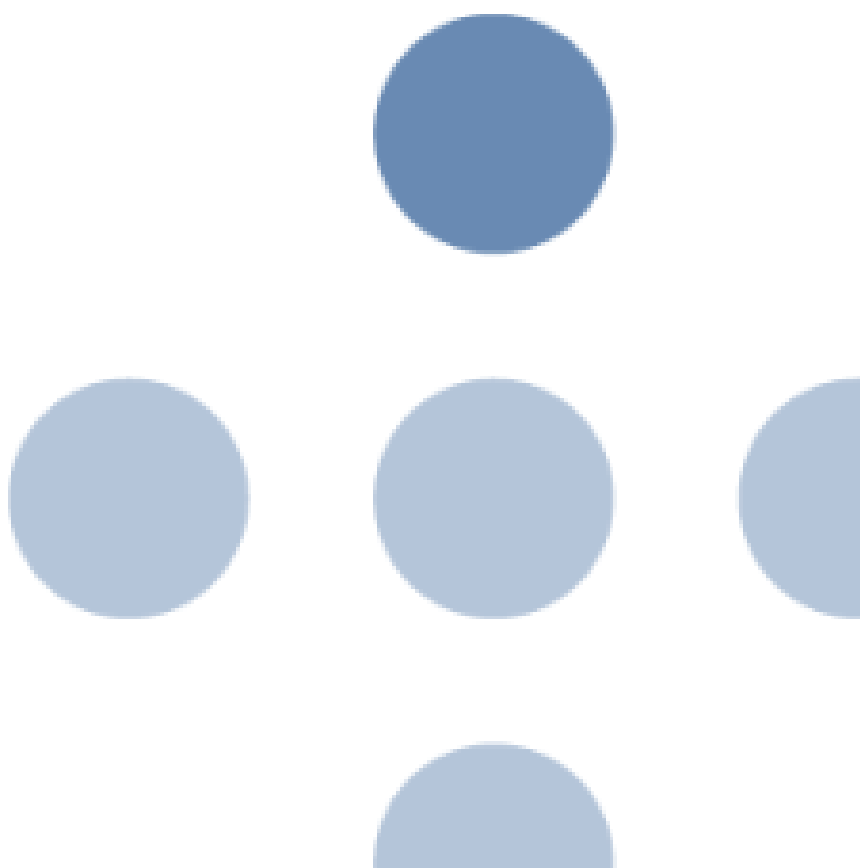

Strategi for forskning og innovasjon i Helgelandssykehuset 2017-2021

Innledning

Forskning er en av de fire lovpålagte hovedoppgavene for helseforetakene i Lov om Spesialisthelsetjenester¹. Det er en virksomhet som utføres med vitenskapelige metoder for å frembringe ny kunnskap og kvalitetssikres og formidles gjennom eksterne fagfellevurderte publikasjoner.

Forskningen skal fremskaffe ny kunnskap og bidra til økt kompetanse, slik at helsetjenesten blir mest mulig kunnskapsbasert. Den skal også komme pasientene til gode gjennom å skape ny kunnskap som kan forbedre behandling. Brukere skal involveres i alle ledd av forskningen, fra planlegging av prosjekt til implementering i klinisk praksis.

Helgeland er i forskningsøyemed en spennende region. Den spredte bebyggelsen, og utfordringene det medfører, gjør det til et naturlig sted å forske på prehospitaltjenester og samhandling, i tillegg til forskning forankret i spesialisthelsetjenestemiljøer. I tillegg er Helgeland et viktig område for tungindustri i Norge. Forskning på helseeffektene av å arbeide i og bo ved slik tungindustri har gode forutsetninger i helseforetaket.

Helgelandssykehusets forskningsstrategi skal være forankret i Strategi for forskning og innovasjon i helse Nord 2016 – 2020. Den ble vedtatt av styret i Helse Nord 24.02.2016.

Bakgrunn

Årlige rapporter om forskningsaktivitet innen helse i Norge viser at Helgelandssykehuset HF har ligget, og fortsatt ligger, blant de aller svakeste helseforetakene basert på avlagte doktorgrader, vitenskapelige publikasjoner og midler brukt på forskningsaktivitet i prosent av totalbudsjett². Dette kan historisk forklares ut fra helseforetakets struktur, med tre små lokalsykehus uten noe naturlig større forskningsmiljø.

I 2011 ble den første forskningsstrategien ved Helgelandssykehuset utarbeidet for å styrke forskningen. Gjennom hele strategiperioden fra 2012 til 2015 har det vært en jevn økning i antall publikasjoner i helseforetaket. Strategien har også bidratt til å synliggjøre forskningen i helseforetaket med gjennomføring av flere forskningskurs og konferanser. Mye arbeid gjenstår før forskningen i helseforetaket er på et tilfredsstillende nivå.

Den nye forskningsstrategien skal bygge videre på de positive trendene fra forrige strategiperiode, og videreføre arbeidet med å øke forskningsaktiviteten i helseforetaket. Forskningsutvalget har valgt fire mål det skal satses på, og har utarbeidet flere tiltak for å oppnå disse.

¹ Lov om spesialisthelsetjenesten, LOV 1999-07-02-61

² Årlige rapporter fra NIFU om ressursbruk til forskning i helseforetakene
<https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/225706>

Mål og tiltak

Mål 1 – Fremme generell satsning på forskning

Tiltak

1.1 Forskningen må ivaretas i planleggingen av den nye sykehusstrukturen. I omleggingen av sykehusstrukturen må det opprettes en egen forskningsavdeling.

1.2 Styrke forskningskulturen i ledelse og klinikk.

Ledelse – Forsknings- og innovasjonssjefen rapporterer til foretaksledelsen gjennom medisinsk direktør, og er saksbehandler for HF-ledergruppen og styret i forskningssaker. Det gis en årlig redegjørelse av helseforetakets forskning til foretaksledelsen og styret.

Klinikk – Det må tilrettelegges for forskningsaktivitet i kliniske avdelinger (blant annet med mer tid avsatt til forskning). Årlig redegjørelse fra avdelingsledere til ledelsen om forskningen.

1.3 Økonomi
Overordnet målsetning om å øke andelen totale driftsmidler til forskning til landsgjennomsnittet for sammenlignbare helseforetak, for tiden 0,8 % av totalbudsjett. Åpne for del-finansiering av stillinger og drifting av forskning

1.4 Årlig evaluering av strategiplanen i forskningsutvalget. Evalueringen bringes videre til foretaksledelsen.

Mål 2 – Øke forskningsaktiviteten

Tiltak

2.1 En dobling av antall publikasjoner i løpet av perioden

2.2 Minst en støtteverdig søknad til Helse-Nord hvert år (Ph.D.-/postdoktorsøknad)

2.3 Doble antallet søknader til prosjekt- og såkornmidler lokalt i perioden

2.4 Opprette minst tre egenfinansierte stillinger der man kombinerer forskning og klinikk i perioden

2.5 Minst to søknader på startstipend til Helse-Nord årlig

Mål 3 – Øke forskningskompetansen

Tiltak

3.1 Etablere minst en førsteamanuensis/professor II stilling per sykehusenhet

3.2 Arrangere forskningskurs og forskningskonferanse annethvert år.

- 3.3 Verdssette at ansatte har forskningskompetanse blant annet i form av økonomisk kompensasjon (Ph.D.-tillegg) og avsatt tid til forskning
- 3.4 Åpne for å støtte mastergradsarbeid som resulterer i vitenskapelige publikasjoner
- 3.5 Opprette Helgelandssykehusets forskningspris
- 3.6 Få minst ett postdoktorprosjekt i perioden
- 3.7 I større grad nyttiggjøre oss kompetansen ved klinisk forskningsavdeling i Tromsø. Legge til rette for grundigere samarbeid mellom Helgelandssykehuset og klinisk forskningsavdeling blant annet gjennom årlige møter ved avdelingen i Tromsø.

Mål 4 – Bedre forskningsinfrastrukturen

Tiltak

- 4.1 Arbeide for å gjøre Tromsøundersøkelsen, Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag (HUNT) og helseregistrene bedre kjent for ansatte ved Helgelandssykehuset.
- 4.2 Arbeide for å få tilgang til forskningslitteratur tilsvarende UNN's tilganger
- 4.3 Utvikle samarbeid med regionale/nasjonale forskningssentra og registre for blant annet å bli del av eksterne forskningsprosjekt.
- 4.4 Utvikle samarbeid med andre forskningsutvalg/forskningsavdelinger regionalt og nasjonalt
- 4.5 Få tilgang til relevant programvare og støttefunksjoner koblet til disse.
- 4.6 Utarbeide ny internettside med oppdatert informasjon og hjelpemidler til forskere
- 4.7 Ethvert forskningsprosjekt skal følges av en sluttrapport som skal inneholde en pressemelding som sendes til kommunikasjonsavdelingen. Disse vurderer om sakene skal videresendes til media.

Vedlegg

Vedlegg 1 - Forskningsutvalget –mandat og sammensetning

Vedlegg 2 - Innovasjon – Mål for perioden

Vedlegg 3- Innovasjonsutvalget – mandat og sammensetning

Vedlegg 1

Forskningsutvalget i Helgelandssykehuset

Forskningsutvalget har følgende oppgaver:

- Bidra til å bygge opp nettverk, infrastruktur og støttefunksjon rundt forskningsaktiviteten i foretaket.
- Utarbeide strategiplan for forskning og utvikling i Helgelandssykehuset HF.
- Etablere oversikt over forskningsaktiviteten i foretaket, herunder publiserte artikler, presentasjoner på kongresser og deltakelse i multisenterstudier.
- Innstille for disponering av foretakets sentrale forskningsmidler.
- Innstille for tildeling av stimulerings- og forskningspriser i foretaket.
- Gi råd i forbindelse med søknader om forskningspermisjoner i henhold til foretakets permisjonsreglement, jfr. "Utdanningspermisjoner, pkt. 6 - Forskningsarbeid".
- Vurdere søknader om godkjenning av forskning med ekstern finansiering (samarbeidspartnere/industrisponsor m.v.). Foretaksdirektør skal godkjenne slike søknader.

Forskningsutvalget er et rådgivende utvalg i forskningssaker og rapporterer til medisinsk direktør.

Forskningsutvalget har per 01.12.2019 følgende medlemmer:

Forsknings- og innovasjonssjef, [Herald Reiersen](#), leder av utvalget. SFFU, Helgelandssykehuset HF

Rådgiver [Svetlana Zykova](#), Klinisk Forskningsavdeling UNN

Nevropsykolog [Venke A Grane](#), Helgelandssykehuset Mosjøen

Brukerrepresentant [Dag Utnes](#), Helgelandssykehuset Mosjøen

Fagsjef og professor [Ida Rashida Khan Bukholm](#), SFFU, Helgelandssykehuset HF

Rådgiver [Anne Ingeborg Pedersen](#), SFFU, Helgelandssykehuset HF

Psykologspesialist [Aslak Himle](#), Helgelandssykehuset, Mo i Rana

Kirurg [Knut Magne Augestad](#), Helgelandssykehuset, Sandnessjøen/UNN

LIS-lege [Veronica Hovind](#), Helgelandssykehuset, Mo i Rana.

Vedlegg 2

Innovasjon – Mål for perioden

Forskning, innovasjon og utvikling henger tett sammen og bidrar til en kunnskapsbasert omstilling og effektivisering for Helgelandssykehuset.

Det skal legges vekt på å legge til rette for lokalt samarbeid og innovasjonsarbeid med kunnskapsbedrifter, kommuner og organisasjoner i regionen. Ved en slik integrering av Helgelandssykehuset med andre eksterne aktører, kan nye innovasjoner utvikles ikke bare for kvalitetsforbedring i helsetjenesten, men også til næringsutvikling. Med innovasjon menes både nye eller bedre produkter, tjenester, prosesser, organisatoriske løsninger eller gode pasientforløp. Kunnskap og ideer skal ha en nytteverdi.

Følgforskning kan brukes. Forskningen er her formativ, fokuserer på prosess og dialog og følger utvikling av forbedringstiltak. Denne er sammenliknbar med prosessevaluering, men foregår i sanntid og ikke i ettertid som for prosessevaluering. Likeledes deltar ikke forskeren fullt opp i aksjonene som utføres, men er i tillitsbyggende dialog med feltet. Hensikten er å systematisk dokumentere, forstå, forklare og påvirke utviklingsretningen underveis slik at ønskede mål og verdier realiseres – demokrati? Alle tilgjengelige metoder kan benyttes.

Mål 1 – Bygge innovasjon inn i interne og eksterne FoU aktiviteter

Tiltak

- 4.1 **Øke innovasjonsaktivitet** mot interne og eksterne aktører ved legge til rette for idemyldring, administrativt regionalt verktøy (Induct) og innovasjonsstøtte. Basere innovasjonsarbeidet på pågående forskning og samarbeid.
- 4.2 Bygge nettverk og samarbeid mot lokale eksterne aktører som kunnskapsbedrifter, kommuner og organisasjoner, og sende inn forsknings- og innovasjonssøknader, lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt, for eksempel mot Horisont 2020. Bidra med nasjonalt innovasjonssamarbeid i helsesektoren med f.eks. InnoMed, Forskningsrådet, Innovasjon Norge og KS.
- 4.3 Opplyse om **rettigheter vdr. immaterielle rettigheter** (patenter), fordeling og eierskap.
- 4.4 Fokuserer både på ikke-kommersialiserbare og kommersialiserbare produkter og tjenester, særlig mot tjenesteinnovasjon. Evaluere pågående forskning mot innovasjonspotensialet. Bruke Kunnskapsparken Helgeland i kommersialiseringsprosessen.
- 4.5 **Bygge kultur for innovasjon**, f.eks. med å synliggjøre innovasjonsprosjekter på intranett/internett. Bidra til at innovasjon er på agendaen i ledelsen. Sette opp innovasjonsnettverk for ansatte. Opprette Helgelandssykehusets innovasjonspris. Legge til rette for et løp der interne innovasjoner kan drives frem ved å frikjøpe arbeidstid? Samarbeidsprosjekter med næringslivsaktører, for å bygge ut innovasjonsstrukturer, som felles laboratorier.

- 4.6 **Økonomi:** Bruke 10 % av Helgelandssykehuset forskningsmidler til innovasjonsprosjekter. Etablere et system for utlysning av innovasjonsmidler med dedikerte midler mot tidlig ideutvikling. Øke ekstern finansiering (offentlig/privat) av innovasjonsprosjekter. Åpne for del-finansiering av stillinger mot innovasjon fra næringslivet.

Vedlegg 3

Innovasjonsutvalget i Helgelandssykehuset HF

Innovasjonsutvalget har følgende oppgaver:

- Bidra til å bygge opp nettverk, infrastruktur og støttefunksjon rundt innovasjonsaktiviteten i foretaket.
- Utarbeide strategiplan for innovasjon i Helgelandssykehuset HF.
- Etablere oversikt over innovasjonsaktiviteten i foretaket, herunder nye produkter, tjenester eller prosesser, deltakelse i multisenterstudier. Innovasjonsprosjekter med næringslivet, kommuner, kunnskapssentre og andre eksterne aktører.
- Innstille for disponering av foretakets sentrale innovasjonsmidler.
- Innstille for tildeling av stimulerings- og innovasjonspriser i foretaket.
- Gi råd i forbindelse med søknader om permisjoner i henhold til foretakets permisjonsreglement, jfr. "Utdanningspermisjoner, pkt. 6 - Forskningsarbeid".
- Vurdere søknader om godkjenning av innovasjon med ekstern finansiering (samarbeidspartnere/industrisponsor m.v.). Foretaksdirektør skal godkjenne slike søknader.

Innovasjonsutvalget er et rådgivende utvalg i innovasjonssaker og rapporterer til medisinsk direktør.

Innovasjonsutvalget har per 01.12.2019 følgende medlemmer:

Forsknings- og innovasjonssjef, [Herald Reiersen](#), leder av utvalget, SFFU, Helgelandssykehuset HF

Brukerrepresentant [Dag Utnes](#), Helgelandssykehuset Mosjøen

Fagsjef og professor [Ida Rashida Khan Bukholm](#), SFFU, Helgelandssykehuset HF

Rådgiver [Anne Ingeborg Pedersen](#), SFFU, Helgelandssykehuset HF

Prosjektleder [Monica Paulsen](#), Kunnskapsparken Helgeland, Mo i Rana

Lege [Anette Fosse](#), Leder av Nasjonalt Senter for Distriktsmedisin (NSDM), Tromsø

[Leder av utvalget](#) kan kontaktes i forbindelse med spørsmål om innovasjon og utvikling.